

RTU studiju kurss "Cilvēka bioloģiskie resursi un pirmā palīdzība"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0595
Nosaukums	Cilvēka bioloģiskie resursi un pirmā palīdzība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Rasma Tretjakova - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Apgūstot šo kursu studenti iegūst profesijai nepieciešamās zināšanas par cilvēka attīstības vispārējo gaitu, kas pakļauta bioloģiskajām likumībām. Veicot patstāvīgos darbus studenti tiek rosināti aktīvi iesaistīties iegūto zināšanu paplašināšanā un zinātniskās literatūras izmantošanā, attīstības bioloģisko resursu izzināšanā, analizē, problēmu risināšanā. Kurša ietvaros tiek sniegtas zināšanas, apgūtas iemaņas un prasmes pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: sniegt studentiem mūdienu līmenī zināšanas par cilvēka attīstības bioloģiskajiem resursiem, liekot pamatu izvēlētajai profesijai. Uzdevumi. Nodrošināt zināšanas par cilvēka organisma anatomiju, fizioloģiju un attīstības īpatnībām dažādos dzīves vecumos. Attīstīt izpratni par cilvēka individuālo attīstības potenciālu, tai skaitā radošo, fizisko un psihosociālo aspektu, veicinot empātiju un izpratni sociālā darba un rehabilitācijas kontekstā. Veicināt spēju formulēt, kritiski analizēt un risināt sociālās integrācijas un socializācijas problēmas cilvēkiem ar dažādiem garīgiem, fiziskiem un sociāliem traucējumiem. Apgūt zināšanas un prasmes, kas ļauj praktiski izmantot cilvēka organisma uzbūves, funkciju un attīstības procesus, pielāgojot sociālā darba un rehabilitācijas metodes individuālajām vajadzībām. Attīstīt prasmi izvērtēt savas profesionālās zināšanas un kompetences, noteikt tālākās mācīšanās vajadzības un plānot profesionālo pilnveidi. Apgūt pirmās palīdzības sniegšanas teoriju un praksi, kas nepieciešama efektīvai rīcībai krīzes un nelaimes situācijās. Veicināt operatīvas lēmumu pieņemšanas spēju saistībā ar pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu dažādās situācijās. Attīstīt spēju pielāgot darba metodes un sociālā darba pieejas individuāli atbilstoši personas bioloģiskajiem resursiem, veselības stāvoklim un attīstības vajadzībām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgā darba organizācija Studenti patstāvīgi izpēta materiālus par cilvēka organisma uzbūvi, fizioloģiskajiem procesiem un attīstības īpatnībām dažādos vecumos. Tiek veikta literatūras analīze, tostarp teorētiskās literatūras izpēte un kritiska informācijas apmaiņa. Sagatavo un prezentē patstāvīgi izstrādātas tēmas, kas saistītas ar kursa saturu, piemēram, sociālās integrācijas problēmu analīze un krīzes situāciju pārvaldība. Izstrādā gadījumu analīzes, aprakstot personu fizioloģiskās un sociālās vajadzības, kā arī izvērtē atbilstošās sociālā darba metodes. Gatavojas mācību kursa eksāmenam un citu pārbaudes darbu veikšanai, veicot materiālu atkārtotāšanu un papildu pētījumus. Patstāvīgā darba uzdevumi Patstāvīgi apzināt un sistematizēt zināšanas par cilvēka anatomiju, fizioloģiju un attīstības īpatnībām dažādos vecuma posmos, izmantojot teorētiskos avotus. Analizēt un formulēt sociālo un psiholoģisko faktoru ietekmi uz cilvēka attīstību un veselību, īpaši sociālā darba un rehabilitācijas kontekstā. Izstrādāt un sagatavot prezentācijas par specifiskām tēmām, piemēram, socializācijas problēmām vai krīzes situācijām. Veikt kritisku gadījumu izpēti, piemērojot anatomijas un fizioloģijas zināšanas, lai piedāvātu atbilstošas darba metodes un risinājumus. Gatavoties un aktīvi piedalīties kursa praktiskajos darbos, patstāvīgi apgūstot nepieciešamās teorētiskās pamatzināšanas. Pilnveidot spēju plānot savu profesionālo attīstību, izvērtējot savas zināšanas un nosakot tālākās mācību vajadzības. Attīstīt prasmi sniegt pirmo palīdzību un pieņemt operatīvus lēmumus nelaimes un krīzes situācijās, veicot pašmācību un sagatavojot pārskatus par apgūto.

Literatūra	I Mācību grāmatas 1. Geske I. Bērna bioloģiskā attīstība. – R.: RaKa.- 2005. – 314 lpp. 2. Valtneris A. Cilvēka fizioloģija. Roksagrāmata. R.: Zvaigzne ABC, 2010. 3. Valtneris A. Bērnu un pusaudžu fizioloģija. – R.: Zvaigzne ABC, 2001 II Papildliteratūra 1. Aulika B., Avota M., Baķe M. Ā., Dundurs J., Eglīte M., Jēkabsons I., Sprūdža D., Vanadziņš I. Vides veselība. R.: Rīgas Stradiņa universitāte, 2008. 2. Carol H. Introduction to Genetics. New York, NY: Rosen, 2011. 3. Eglīte K. Anatomija. LU Akadēmiskais apgāds, 2020. 4. Kārklīņa D, Muižnieks I., Rostoks N. Jaunā pārtika un ģenētiski modificētie organismi. -Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2014. 5. Kļaviņš M. Vides piesārņojums un tā iedarbība. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2012. 6. Montessori, M. Absorbējošais prāts. Rīga : Jāņa Rozes apgāds, 2019. 7. Slokenberga A., Zepa D. Vecums, liktenis, izaicinājums, dāvana. RAKUS, 2013. 8. Utināns A. DNS, matrice un cilvēka uzvedība. SIA Medicīnas apgāds, 2008. 9. Veselības ābecīte senioriem. 2011. III Interneta resursi 1. https://www.nmpd.gov.lv/lv 2. http://www.mhhe.com/sciencemath/biology/mader 3. http://www.medicina.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešams

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Augšanas un attīstības vispārīgās likumsakarības. Fizisko un garīgo veselību ietekmējošie faktori.	6	6	1	8
2. Iedzimtības materiālais pamats. Ģenētikas pamatlikumi. Cilvēka ģenētika.	4	8	2	10
3. Cilvēka organisma anatomijas un fizioloģijas īpatnības dažādos vecumposmos.	6	8	3	20
4. Personīgās higiēnas normas, praktiski pasākumi veselības uzturēšanai.	2	10	1	21
5. Pirmās palīdzības principi. Drošības noteikumi. Rīcība negadījuma vietā. Pirmās palīdzības aptieciņa.	2	2	1	1
6. Pamata kardiopulmonālās reanimācijas pasākumi t.s. Covid 19 pandēmijas laikā	2	2	0	1
7. Dzīvībai bīstama asiņošana. Brūces. Šoks.	2	2	1	1
8. Traumas. Amputācijas.	2	2	0	1
9. Termiskie bojājumi. Aukstuma ietekme	2	2	1	1
10. Ķīmisko vielu izraisīti bojājumi. Elektrotraumas.	2	2	1	1
11. Aizrīšanās. Svešķermeņi. Saindēšanās. Slimības.	2	2	1	1
Kopā:	32	46	12	66

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zina cilvēka attīstības fizioloģijas īpatnības un vajadzības dažādos vecumposmos, tos noteicošos faktorus, lai veiksmīgi realizētu sociālo darbu un rehabilitāciju.	Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.
Izprot cilvēka organisma uzbūvi, funkcijas, procesus un likumsakarības Saprot un apzinās personas kā individualitātes radošās, fiziskās un attīstības potenciālu Formulē un kritiski analizē cilvēku ar dažādiem sociāliem, garīgiem, fiziskiem traucējumiem socializācijas procesā problēmas.	Prezentācija. Prezentācijas saturs, prezentēšanas un komunikācijas prasmes.
Spēj izmantot zināšanas par cilvēka organisma anatomijas un fizioloģijas īpatnībām dažādos vecumposmos.	Rakstisks pārskats par cilvēka organisma anatomijas un fizioloģijas īpatnībām dažādos vecumposmos.
Spēj izvērtēt zināšanu nepieciešamību noteiktā savas darbības jomā un virzīt sevi uz tālāku mācīšanos	Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.
Krīzes situācijās un nelaimes gadījumos spēj rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem. Spēj operatīvi pieņemt lēmumus saistībā ar pirmās palīdzības sniegšanu	Praktiskā pārbaude. Tests. Precizitāte un atbilstība. Zināšanu pielietojums reālās situācijās.
Spēj praktiski pielietot profesijai nepieciešamās studiju kursā iegūtās zināšanas.	Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.
Spēj izvērtēt un virzīt sevi kompetenču par cilvēka organismu un fizioloģijas īpatnībām pilnveidē	Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.
Spēj pielāgot darba metodiku atbilstoši personas bioloģiskajiem resursiem un individuālās attīstības vajadzībām	Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Grupu darbs un diskusija.	10
Rakstisks pārskats par cilvēka organisma anatomijas un fizioloģijas īpatnībām dažādos vecumposmos.	35
Prezentācija.	35
Eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	18.0	14.0	0.0		*	